

Č.j.: VP/S 84/00-160

V Brně dne 24. ledna 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen "Úřad") v řízení zahájeném dne 18.12.2000 na základě žádosti Grantové agentury České republiky (dále jen "Grantová agentura") ze dne 15.12. 2000 č.j.1370/00/Gr/S o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, takto:

Řízení o povolení výjimky pro poskytování veřejné podpory vědě a výzkumu v roce 2001 prostřednictvím Grantové agentury se

zastavuje.

Odůvodnění:

Úřad obdržel dne 18.12.2000 žádost o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory (dále jen "žádost") dle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen "zákon"), ve věci poskytnutí veřejné podpory vědě a výzkumu v roce 2001 Grantovou agenturou, kterou podala Grantová agentura jako jediný účastník řízení, a to dopisem ze dne 15.12.2000 č.j. 1370/00/Gr/S.

K žádosti byly připojeny tyto přílohy:

1. Popis činnosti Grantové agentury, postup při výběru a hodnocení grantových projektů a předpokládaná výše a rozdělení účelových prostředků pro jednotlivé typy projektů
2. Grantový systém Grantové agentury v roce 2000
3. Výroční zpráva Grantové agentury za léta 1997-1999

I. Údaje získané ze žádosti o povolení výjimky

- poskytovatelem veřejné podpory je Grantová agentura
- orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Grantová agentura
- forma poskytnutí veřejné podpory je přímé poskytnutí finančních prostředků
- právním základem je zákon č.300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění
- v souladu s usnesením vlády České republiky č.16 ze dne 5.1.2000 poskytuje Grantová agentura finanční prostředky na podporu základního výzkumu
- prostředky jsou poskytovány na základě výsledků veřejných soutěží

II. Základní údaje o činnosti Grantové agentury

Grantová agentura poskytuje v souladu se zákonem č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění, účelové finanční prostředky ze samostatné kapitoly státního rozpočtu na projekty výzkumu a vývoje na základě výsledků veřejné soutěže. Tyto prostředky jsou určeny pro základní výzkum. Základní výzkum je účastníkem správního řízení definován podle terminologie užívané v členských zemích OECD jako experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů využití získaných znalostí. Výsledky základního výzkumu nejsou bezprostředně komerčně využitelné. Podle Souhrnu opatření společenství pro podporu na výzkum a vývoj (96/C 45/06) znamená základní výzkum činnost zaměřenou na rozšíření vědeckých a technických poznatků, které nemají souvislost s průmyslovými nebo komerčními cíli.

Grantová agentura přiděluje prostředky na dva typy projektů:

1. Standardní projekty výzkumu a vývoje, jejichž průměrné náklady se pohybují v rozmezí 300 - 2000 tis. Kč za rok.
2. Granty pro absolventy doktorandského studia, jejichž cílem je podpořit zájem mladých vědeckých pracovníků o vědeckou činnost. U těchto projektů činí průměrné náklady 80 - 200 tis. Kč za rok.

Předsednictvo Grantové agentury stanovuje metodické a organizační postupy, které upravují podmínky pro podávání žádostí o udělení grantu a podmínky pro využívání grantových prostředků. Tyto postupy jsou shrnuty v publikaci "Grantový systém GA ČR 2000", která vyšla jako mimořádné číslo Bulletinu Grantové agentury. Návrhy na projekty s předpokládaným termínem zahájení řešení od 1.1.2000 mohly ve stanovených termínech podat fyzické osoby s trvalým pobytem v České republice nebo právnické osoby s trvalým sídlem v České republice.

Standardní projekty výzkumu a vývoje mohou být navrženy dle Statutu Grantové agentury v pěti vědních oborech, a to technických, přírodních, lékařských, společenských a zemědělských.

Granty pro absolventy doktorandského studia musí mít charakter samostatné vědecké nebo výzkumné práce rozšiřující nebo doplňující tematiku některého projektu výzkumu a vývoje.

Veškeré návrhy projektů jsou hodnoceny podle předem známých kritérií s využitím nejméně tří nezávislých externích hodnotitelů, kteří musí splňovat předem stanovená kritéria.

O konečném udělení či neudělení grantu danému projektu rozhodne předsednictvo Grantové agentury na základě výsledků posuzovacího řízení. Kritéria hodnocení, požadavky na hodnotitele, jakož i seznam udělených grantů jsou publikovány v Bulletinu Grantové agentury. Při udělení grantu uzavře Grantová agentura s nositelem smlouvu o řešení projektu, v níž jsou zakotveny podmínky pro financování projektu a povinnosti nositele i řešitele v průběhu řešení projektu. Grantová agentura uveřejňuje údaje o projektech v souladu s platnými zákonnými úpravami.

Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že postupem Grantové agentury je zajištěn všeobecný přístup k čerpání finančních prostředků jejím prostřednictvím, a to na nediskriminačním základě formou veřejné soutěže v souladu se zákonem č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění a rovněž výsledky projektů jsou zpřístupněny na nediskriminačním základě.

III. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je upraven postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení MZV č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé (dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 písm. (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998. Jedná se o Sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6. 1998 o přijetí Prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64(1) (iii) a (2), podle čl. 64 (3) Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 (1) (iii) a (2) Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v Evropských společenstvích, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 (3) Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona se stanoví, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Dle § 2 odst.1 zákona je veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že

zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. Dle § 2 odst. 2 zákona platí zákaz veřejné podpory podle odst. 1 pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Vzhledem k tomu, že:

- poskytování veřejné podpory vědě a výzkumu prostřednictvím Grantové agentury probíhá na základě veřejné soutěže dle zákona č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění
- podpora není poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení hospodářské soutěže ve smyslu § 2 odst. 1 zákona, neboť finanční prostředky poskytované Grantovou agenturou nejsou určeny pro účely podnikání, nýbrž na podporu základního výzkumu, jehož výsledky nejsou bezprostředně komerčně využitelné a jsou publikovány a všeobecně zpřístupněny na nediskriminačním základě,

nejedná se o veřejnou podporu dle § 2 odst. 1 zákona.

Z výše uvedeného vyplývá, že se zákon nevztahuje na poskytování podpory projektům základního výzkumu prostřednictvím Grantové agentury a není tedy nutno udělit výjimku ze zákazu veřejné podpory. Proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů od jeho doručení podat rozklad k předsedovi úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže-odboru veřejné podpory, Brno, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
pověřený řízením odboru veřejná podpora

Obdrží:

Grantová agentura České republiky
Národní 3
110 00 Praha 1